

TER BESLUITVORMING

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2026-0000263159

Datum
1 juni 2026

Opgesteld door

Samengewerkt met
D&B/Democratie
CZW/CZ

Bijlage(n)
4

Aan
Van

Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CZW

nota

Nota n.a.v. verslag en nota n.a.v. het nader verslag bij
het voorstel van wet houdende de Wet op de politieke
partijen als ook een tweede nota van wijziging

Aanleiding

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer heeft in twee delen verslag uitgebracht over het voorstel van wet houdende de Wet op de politieke partijen. Voorts heeft de Kamercommissie een nader verslag houdende feitelijke vragen uitgebracht. Er is toegezegd dat deze stukken uiterlijk donderdag 25 juni a.s. bij de Kamer worden ingediend.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- Akkoord te gaan met de nota naar aanleiding van het verslag en verzending ervan naar de Tweede Kamer;
- Akkoord te gaan met de nota naar aanleiding van het nader verslag en de verzending ervan naar de Tweede Kamer;
- Akkoord te gaan met de tweede nota van wijziging en verzending ervan naar de Tweede Kamer;
- Hiertoe de nota naar aanleiding van het verslag, de nadere nota naar aanleiding van het verslag, de toelichting bij de tweede nota van wijziging en de aanbiedingsbrief te ondertekenen.

Kern

- Op 8 juli 2025 heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer het eerste deel van het verslag vastgesteld (36 742, nr. 7) over bovengenoemd voorstel. Het verslag heeft betrekking op twee onderwerpen: de interne organisatie van politieke partijen en het partijverbod.
- Op 26 september 2025 heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer het tweede deel van haar verslag vastgesteld (36 742, nr. 9). Dit verslag heeft betrekking op de volgende onderwerpen: financiering en verplichtingen landelijke politieke partijen, financiering en verplichtingen decentrale politieke partijen, politieke reclame en alle overige onderdelen van het voorstel.
- De commissie heeft u verzocht met één nota naar aanleiding van het verslag te komen waarin u reageert op beide documenten.
- Op 1 oktober 2025 heeft de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer een nader verslag houdende feitelijke vragen vastgesteld (36 742, nr. 10).
- Op 15 april jl. heeft u de Kamer laten weten dat, gezien de omvang van de vragen, meer tijd nodig is om de nota naar aanleiding van het verslag aan de

Kamer toe te zenden (36 742, nr. 14). Verder heeft u de Kamer in deze brief laten weten dat u met een nota van wijziging komt, omdat de wijze waarop regels op afdelingen van landelijke politieke verenigingen van toepassing waren, praktisch onuitvoerbaar en juridisch onhoudbaar was. Tot slot heeft u aangegeven dat de inwerkingtreding van de Wpp per 1 januari 2027 niet haalbaar is en dat u er nu naar streeft de wet per 1 januari 2028 in werking te laten treden.

- De bijgevoegde tweede nota van wijziging is omvangrijk, maar omvat in hoofdzaak beleidsarme en technische aanpassingen.

Onze referentie

2026-0000263159

Datum

1 juni 2026

Toelichting

Nota naar aanleiding van het verslag

- In het verslag zijn vragen gesteld over het partijverbod die zagen op de mogelijkheid voor een escalatieladder, voordat er wordt overgegaan tot een partijverbod. Een herstelmogelijkheid doet afbreuk aan de effectiviteit van een partijverbod, nu er reeds sprake is van een vereniging die een daadwerkelijke en ernstige bedreiging van de grondbeginselen van de democratische rechtsstaat vormt. Daarnaast is het de vraag of een politieke vereniging, die haar doelstelling aanpast om een partijverbod te voorkomen, ook afstand neemt van het gedachtegoed en is het in de praktijk lastig om onderscheid te maken tussen doelstellingen en werkzaamheden van een politieke vereniging. Anderzijds zou een herstelmogelijkheid recht kunnen doen aan een verbodenverklaring als 'uiterste middel' aangezien een vereniging, onder bepaalde voorwaarden, eerst nog een kans geboden kan krijgen om de situatie die in strijd is met de grondbeginselen van de democratische rechtsstaat te herstellen, voordat een verbod wordt uitgesproken. Bovenstaande argumenten afwegend, adviseren wij geen herstelmogelijkheid in het wetsvoorstel op te nemen.
- De Wpp eist transparantie over de interne organisatie van politieke partijen, zodat kiezers en leden een gefundeerde keuze kunnen maken. In het verslag wordt door verschillende partijen gevraagd waarom er geen inhoudelijke eisen worden gesteld aan hun interne organisatie. In de Wpp is hiervoor niet gekozen vanwege o.a. het ontbreken van een gedeelde en gedragen norm over wat het betekent om democratisch georganiseerd te zijn en het grondwettelijk recht op de vrijheid van vereniging.

Voorlichting Raad van State over amendement Sneller/Tseggai

- Op 18 mei 2026 heeft de Raad van State voorlichting uitgebracht over het amendement Sneller/Tseggai. Dit amendement verplicht politieke verenigingen tot het zijn van ledenorganisaties en leden invloed te geven op het partijprogramma en de kandidatenlijst.
- Omdat deze voorlichting ziet op een amendement uit de Kamer i.p.v. het wetsvoorstel, is deze voorlichting niet betrokken bij de beantwoording van de vragen over de interne organisatie van politieke verenigingen. De inhoud van de voorlichting gaf geen aanleiding voor een herziening van het regeringsstandpunt op dit onderwerp. Het (mogelijk door de indieners n.a.v. de voorlichting nog te wijzigen) amendement zal op een nader moment van een oordeel worden voorzien.

Benoemingsprocedure Nederlandse autoriteit politieke partijen (Napp)

- In het verslag zijn verschillende vragen gesteld over de benoemingsprocedure voor de leden van de Napp. In het coalitieakkoord 'Aan de slag' is het voornemen opgenomen om de onafhankelijkheid van democratische instituties te vergroten en hiertoe meer 'checks and balances' in te bouwen voor o.a. de benoemingsprocedure voor de Napp. Binnenkort wordt u geïnformeerd over de beoogde benoemingsprocedure. In lijn met de ambities geformuleerd in het regeerakkoord is hierbij extra aandacht uitgegaan naar transparantie en onafhankelijkheid.
- In het verslag hebben de Kamerleden van de D66-fractie vragen gesteld over het betrekken van de Tweede Kamer bij de benoemingsprocedure van de Napp, in lijn met de hierover in 2019 aangenomen motie Sneller/Den Boer. In deze nota naar aanleiding van het verslag geeft u aan dat u intensieve betrokkenheid vanuit de Tweede Kamer bij de benoemingsprocedure minder geschikt acht gezien het belang van het waarborgen van de onafhankelijkheid van de Napp en de daartoe gewenste afstand tot de politiek.

Onze referentie

2026-0000263159

Datum

1 juni 2026

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Aanbiedingsbrief	Ter ondertekening
2	Nota n.a.v. het verslag (Deel 1 & Deel 2)	Ter kennisneming en ondertekening
3	Tweede nota van wijziging	Ter kennisneming en ondertekening
4	Nota n.a.v. nader verslag	Ter kennisneming en ondertekening
5a	Verslag cie BiZa TK d.d. 8 juli 2025 (36742, nr. 7)	Ter kennisneming
5b	Verslag cie BiZa TK d.d. 25 september 2025 (36742, nr. 9)	Ter kennisneming